

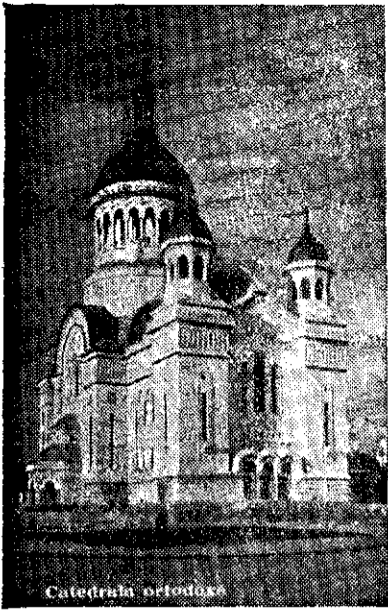
RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Pr. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Catedrala ortodoxă

Academia Teologică ortodoxă română din Cluj

Cu cât adâncim mai mult povara împrejurărilor dure-roase ce ne este dat să trăim, cu atât mai, mult ne întărim și convingerea în adevărul, că **unitatea sufletească** a poporului nostru s'a ocrotit și perpetuat sub scutul Bisericii străbune. Dar înainte de a ocroti, ea însăși a creiat prin puterea ei spirituală această unitate românească, contribuind la sfințirea elementelor naturale, ce alcătuiesc baza vieții naționale.

Așa au văzut și crezut toți cei-ce și-au iubit neamul. Mihail Eminescu spunea cu dreptul, că Biserica ortodoxă este: „maica spirituală a neamului românesc, care a născut unitatea limbii și unitatea etnică a poporului, care domnește puternică dincolo de granițele noastre și e azilul de mântuire națională în țări, unde Românul nu are Stat*.

Ceice au slujit această operă națională și creștină, au fost preoții și ierarhii Bisericii. Prin cuvântul și faptele lor, s'a propovăduit credința străbună și odată cu aceasta s'a făurit și întărit și ideea unității naționale. Vrednicia preoțimii noastre o dovedesc veacurile istoriei sbuciumate, în cari ea a strălucit ca un far ce-și trimite razele în bezna întunecului, spre a arăta calea adevărată.

Și vremurile strălucitoare ale fericirii naționale, s'au împărțit din belșug din

opera binecuvântată a preoțimii care, prin puterea adevărului creștin a turnat „viață“ poporului nostru. Numai răuvoitorii au urmărit ponegrirea clerului, sau despărțirea lui de Altar, ca astfel să compromită așezământul. Adevărul însă, a biruit.

Astăzi vedem preoțimea, liberă de smintelile lumii acesteia, angajată în lucrarea ei misionară pentru Hristos și Neam.

Purtați de această îndoită îndatorire a preoțimii, propovăduitorii ortodoxiei și părinții neamului, ierarhii Bisericii au creiat pretutindeni focare de cultură, în cari se oțeau sufletele tinerilor chemați să devină slujitori lui Hristos. Când se puneau temelile reînființatei Episcopii alui Ștefan cel mare în Cluj, deschiderea Academiei Teologice a constituit una dintre pietrele fundamentale

Intunerecul adus de valurile urgiilor trecute și rodirea credinții înăbușită de atâta înstrăinare; trebuiau a-lungate prin vrednicia preoțească. Spre acest scop, trebuia o preoțime conștie de chemarea ei. Și ceice au deschis porțile școlii teologice din Cluj, în toamna anului 1924, s'au dovedit a fi creatori de puteri redeștăptoare în viața noastră românească.

De atunci an de an porțile acestui așezământ de educație și cultură în duhul »legii românești«, se deschid și primesc pe toți ceice vor să fie luminătorii lui Hristos și părinții adevărați ai fiilor și fraților lor greu

încercați. Toate generațiile formate în cadrul Academiei Teologice din Cluj, s'au dovedit elemente vrednice de chemarea primită și neamul își culege fructele devotamentului cu care își sfințesc locul.

Astăzi Academia noastră a rămas acolo de veghe își deschide mereu brațul ocrotitor spre a crește alte generații de misionari ai „legii“. Nu o îngrijorează sărăcia ce are de înfruntat în susținerea existenței proprii; ci vede numai credința străbună pe care doarește să o slujască până la jertfă.

Codusa de un grup de profesori devotați și încălzită de dragostea și înțelepciunea dascălului luminat care este însuși **P. S. Părinte Episcop Nicolae Colan**, iscusit profesor al Academiei »Andreiane« din Sibiu; ea își dă tributul cel

mai curat în slujba neamului. Preoții crescuți la sânul său, sunt astăzi pionii mântuirii fraților noștri.

Prea puțină lume își dă seama de aportul național ce aduce această școală, în împrejurările create. Și foarte puțini cunosc și greutățile morale și materiale ce poartă pe umerii săi, pentru a-și putea menține continuitatea.

Conduc deci nu de un sentiment profesional, ci de obligația morală a mărturisirii adevărului, spun: **Academia Teologică din Cluj luminează și încălzește apusul întunecat, pentru că răsăritul soarelui să poată sărută, cu razele fericirii, câmpul inimilor de frați**

Să-ne gândim deci la biruința pregătită prin acest focar de educație românească și odată cu admirația și recunoștința ce-i păstrăm, să o asigurăm de toată grija și atențiunea ce-i datorăm.

Este aceasta o poruncă a vremii!

Pr. T. Cluruș

O RECTIFICARE

Față de primirea făcută P. S. nostru Episcop Nicolae, cu prilejul revederii I. P. S. Mitropolit Nicolae și elitei sibieni, ziarele din capitală, între cari și „Curentul“, au pomenit de unele declarații ce ar fi făcut P. S. Sa, în ședința festivă a Aulei Academiei teologice.

Pentru restabilirea adevărului însem să precizăm, că ședința festivă pomenită n'a avut loc, — cum greșit ne-au informat ziarele — ci doar o curată întâlnire cu personalitățile distinse, iar P. S. Părinte Episcop n'a făcut nici o declarație.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a cerut ziarului „Curentul“ să rectifice afirmațiile sale, prin următoarea telegramă:

DOMNULE DIRECTOR,

Sunt dator să Vă rog, în interesul adevărului, să rectificați afirmația corespondentului D-Voastre din Nr. dela 22 Septembrie despre sosirea P. Sf. Episcop Nicolae Colan la Sibiu, în sensul că Pr. Sf. Sa n'a făcut nici o declarație și n'a ținut nici o cuvântare.

Nicolae Mitropolitul
Ardealului

Evangelia

Luca, c. 8; sth. 5—15.

Icoana Mântuitorului Iisus Hristos, ce împarte din belșug, puterea de viață adevărată prin Evanghelia sa, este atât de limpede înfățișată în această minunată pildă a semănătorului. Și prin simbolica asemănare a soartei cuvântului dumnezeiesc, se arată soarta aceluiaș cuvânt și în viața preotului.

Mântuitorul, înfățișat sub chipul semănătorului ce împrăștie boabele de grâu pe brazdele proaspet răsturnate a văzului felul cum cuvântul Său sfânt, va fi primit de lumea ascultătoare.

Această lume, atât de potriviv comparată cu pământul, aude cuvântul dar nu rodește în fapte bune, decât în măsura în care sufletul știe să se lase stăpânit și condus de poruncile date. Ca și semința; una cade lângă cale și se calcă și o mânăncă paserile; alta pe pământ pietros și neavând umezeală se usucă; a treia între spini și este înăbușită de acestia și abia a patra cade pe pământ bun și rodește însutit.

Soarta cuvântului evanghelic, arătată de Mântuitorul, este aceeași de atunci și până azi și până în sfârșit. Căci Dumnezeu nu se schimbă. El împarte mereu darurile sale numai omului primindu-le, nu le înfăptuește amăsurat poruncilor cerești.

S'ar părea că această îmbelșugată dăruire este o risipă, de pe urma căreia dreapta viață nu s'ar putea arăta între oameni. Însă Dumnezeu a întocmit, ca puterea sfințitoare a celor puțini aleși și ordneci de darurile primite, să întrecă puținătatea sufletească a celor ce nu pun în lucrare toate puterile lor, ca viața să fie încărcată de rodul faptelor bune. Trei părți din semințe, cad și se risipesc pe pământ fără a purta în sine,

rodul așteptat; dar a patra parte în schimb aduce rod „însutit”, otndecând astfel paguba pricinuită de risipa cunoscută.

Este această împrejurare o mângăere deopotrivă pentru bunii creștini, cât și pentru preotul semănător de cuvinte evanghelice.

Dacă multora le place să se asemene cu semințele din pildă, adică cea „de lângă cale” ce închipue învățătura primită dar uitată prin uneltirea diavolului; cea „de pe piatră”, învățătura ce nu rodește din lipsa unei statornicii și cea „dintre spini”, învățătura primită dar înăbușită de grijile pentru lume cu poftele și dorințele ei: — aceasta să nu împușineze dorința creștinilor întru urmarea cuvântului Domnului. „Puținul aluat, toată frământătura o dospesce” prin Domnul; așa și cei puțini buni la fel pot îndrepta pe mulți răi și depărtați de Biserică.

Iar preotul ce-și vede toată truda vieții lui, risipită cu atâta belșug de îndreptare, fără un folos imediat și simțitor, să nu desnădăjduască, nici să cârtească. Să stea mereu cu sacul plin de semințe și să nu înceteze a-le împrăștia în inimile enoriașilor săi. Dacă azi le înghite ispita lumii, mâine le risipește nestatornicia oamenilor iar poimâne le înghit poftele de îmbogățire și mărire; va veni o zi când ele totuși vor aduce rodul așteptat al faptelor bune.

Această îndreptățită nădejde să fie piatra de temelie în munca pastorală și atunci piedecile întâmpinate și delaturate cu atâta jertfă, nu vor fi zadarnice.

„Cel ce are urechi de auzit, să auză!”

Pr. T. Ciurus

Ce este omenia?

Multe noțiuni, care aveau odată un sens precis și-au pierdut astăzi înțelesul lor intrinsec, devenind foarte elastice și putând avea, după împrejurări, când o accepțiune, când alta.

Așa s'a întâmplat și cu acest cuvânt atât de cuprinzător: omenie, în sfera căruia se cuprindeau toate calitățile nobile, isvorâte din inima omului și destinate a preciza raporturile ființei umane cu semenii săi, fie că era sus pe scara măririlor, fie că se găsea jos în marca masă anonimă.

Omenia era sinonimă cu cinstea, mila, respectul și mai cu seamă sprijinul desinteresat față de cel umil, neputincios și nenorocit.

Și astăzi vedem pilde strălucite de cinste, respect și sprijin, dar omenia, în înțelesul ei adevărat parcă nu mai există, cel puțin în locurile, de unde ar trebui să trimită razedă ei binefăcătoare.

Și lucrul este explicabil.

La suprafață, marea este mai vânzolită de furtună și poate scoate din adâncuri multe epave, care după o înfrigurată și scurtă frământare sunt aruncate la mal.

Jos e liniște. Acolo apele rămân aproape în nemișcare,

păstrându-și toate calitățile lor.

Marca masă a neamului nostru, greu încercat întotdeauna, a rămas aceeași în furtună, deosebindu-se clar de alte națiuni, tocmai prin omenia ei proverbială, concretizată în fapte, în vorbe și în gesturi.

Orice silnicie, orice nedreptate îi repugnă Românului, ca o violare a atributului de om.

Orice minciună, orice înșelătorie îl desgustă profund.

Condusă de instinctul său, mai puternic decât toate planurile, marca masă a poporului român își merge drumul său, având drept călăuză aspirațiile sale legitime și omenia sa creștină, până în cele mai mici amănunte.

În aceste timpuri cămoase, toți fără deosebire, avem multe de învățat dela omenia acestui neam românesc, care nu asuprește, nu lovește pe cel fără apărare.

Ion Berciu

Organizați REUNIUNI DE FEMEI

Răspândiți în fiecare cămin revista de familie

„VIAȚA ILUSTRATA”

ce apare în Cluj, cu binecuvântarea

P. S. Episcop Nicolae Colan

Abonamentul anual, 450 Lei. Se poate plăti la Vicariatul din A.-Julia

FOILETON.

Istoricul Parohiei Văleni.

de Pr. Aurel Nicoară

Preotului Popa Andreiu, îi urmează ca administrator al parohiei Văleni — în 1842 — preotul Simion Munteanu din Finciu. Acest lucru reiese dintr-un proces-verbal, scris cu litere cirilice de mână, pe registrul născuți - botezaților, foarte vechiu. Fiind scris cam rău nu l'am putut descifra în întregime și deci nu-l pot reda tot.

În anul 1848 Februarie 6, preotul Munteanu predă administrarea parohiei Văleni cu 15 cărți rituale, preotului Ioan Condor din Mănăsturul Unguresc (Mănăstireni). Procesul verbal de predare-preluare este scris pe ultima pagină a Sf. Evanghelii editată

în Blaj la anul 1765, și are următorul conținut: „Astăzi la 6 Februarie 1848 (ani) la samă în M. Valko, despre cărțile Bisericii, sunt: 1. Evanghelia; 2. Liturghia; 3. Apostol; 4. Mineu; 5. Octoih mare și mic; 6. Cazanie slavă; 7. Propovedani la morți; 8. Cazanie mare; 9. Ceaslov; 10. Catavasier; 11. Triod; 12. Pentecostariu; 13. Psaltirea; 14. Viața Sfinților; 15. Molitfelnic”. Semnături: Simion Munteanu; Ioan Băraș; L. Cearnău. Recunoștințe Ioan Condor popă în Mănăstur¹²⁾.

12) Textul e scris cu litere cirilice de mână.

UN MOMENT ISTORIC

În acest an, revoluția lui Avram Iancu se desfășoară vijelios, în regiunea aceasta.

Parohia Văleni (comuna Vălcăul Unguresc) n'a fost atacată. Motivul era următorul: Preotul român în coînțelegere cu cel reformat — ungar — și cu episcopii și consilierii celor două Biserici, au alcătuit un act (contract), în care se obligă a se apăra reciproc, în fața dușmanului, de ori unde ar veni și ori cine ar fi. Actul prevedea printre altele ca la venirea Românilor, preotul român cu enoriașii săi, să-i întâmpine și să-i oprească de a prăda comuna. La fel trebuia să facă și preotul ungar, cu poporul său și cu armata ungurească. Se mai prevedea că cei ce nu se vor conforma acestor dispozi-

țiuni să fie pedepsiți chiar cu moartea¹³⁾.

Aceste dispoziții s'au executat întocmai, și astfel ocrotită parohia, respective comuna Văleni, a fost apărată contra pârjolului de foc provocat de armatele lui Pavel Vasvari în comunele românești din jur; Călata Mare, Călățele, Buteni, Bociu, Ciula etc. și cel provocat de armatele române în Săncraiu, Zam, Domoș, Horlacea, Iludim etc.

După tradiție, Avram Iancu, a atins parohia noastră trecând prin partea de Nord-Est a comunei și venind pe dealul „Tunelor” până în dreptul bisericii reformate,

13) Textul actului, în limba latină, se află la Episcopia Romano-Cat. din Oradea Mare. În tradiția poporului român și ungar, evenimentul acesta trăește și se amintește des, pentru buna viață a lor.

Impărtășim pruncii?

Din marca revelației divine curg veșnic râurile Scripturii și al Tradiției, purtând nava mântuirii — Biserica — pe marea adevărului, sub călăuză Duhului. Isovoarele harului adapă toată făptura. Isbăvirea este trăire harică, pe plan vertical.

O notă specifică a ortodoxiei este fundamentarea ei pe tradiție. Cultul și însăși vicața Bisericii se razimă pe tăriile datinei. Canoanele fixează conduita, stilul de viață creștină. Ele sunt metodică mântuirii.

Sfinții apostoli au primit poruncă dela Mântuitorul să întindă plasa printre oameni. În ea au loc, deopotrivă, și cei mici și cei mari, cari au încercat fiorul misterios al Tainelor.

Din timpul apostolic s'a statornicit obiceiul de a boteza pruncii și de-a-i împărtăși chiar la botez. Obiceiul era valabil și pentru adulți. Sfântul Pavel, după ce a fost botezat de Anania în Damasc, „luând de mâncare s'au întărit”. Această datină se generalizează, până în veacul al V-lea, în întreaga lume creștină.

O sumedenie de texte biblice, canoanele Bisericii, glasul sf. părinți, cărțile de ritual, dogmatistii autorizați, confirmă obiceiul de a împărtăși pruncii, arătând necesitatea sfintei Euharistii pentru mântuire.

a) În sfâșia evanghelic dela Ioan cetim: „Eu sunt pâinea vieții... ce se pogoră din cer... din care, dacă mănâncă cineva, nu mai moare... va fi viu în veci... de nu veți mânca trupul Fiului Omului și de nu veți bea sângele Lui, nu veți avea vicața întru voi... cela ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu are vicață veșnică... rămâne întru

mine și eu întru el”.

b) Constituțiunile apostolice poruncesc: „Episcopul să împărtășiască apoi pe preoți, diaconi... după aceea pe prunci și în sfârșit înreg noțodul, după rânduială”. (VIII 15). (Citat din Olariu Iosif).

c) Sf. Irineu, Ipolit, Tertulian, Ciprian, Orogen, Ieronim, Ambrozie, dovedesc originea apostolică a împărtășirii pruncilor. Doctorul Harului divin - fer, Augustin - zice naustrător: „Oare va cuteza cineva să spună, cum că această hotărâre adică: „De nu veți mânca trupul Fiului Omului și de nu veți bea sângele Lui... nu privește și pe copii și că ei ar putea avea vicață întru sine și fără să se împărtășiască cu trupul și cu sângele Domnului?” (De peccat. merit. I—20). (Citat din Mihălescu Ion).

d) În molitvelnice e scrisă cu slove roșii această poruncă: „Și îndată să-l împărtășești cu sfintele Taine. căci, întâmplându-se a se săvârși din vicață neimpărtășit, greșești de moarte, o preote”. În rugăciunea la miruirea pruncului se spune: „Insuși Stăpâne, prea îndurate Impărat al tuturor, dăruiește-i lui... și cuminecarea sfântului Trup și a cinstului Sânge al Hristosului tău”.

e) Dogmatistii ortodocși Damascin, Macarie, Silvestru de Canev, Olariu, Comoroșan, Andrușos, Mihălescu, cer să împărtășim pruncii sub osânda pravilelor.

Și totuși... în foarte multe părți, nu se cuminecă pruncii din motive de... comoditate. Într-o discuție asupra subiectului de față, un venerabil frate, pe pragul pensionării, mi-a spus că nu e nevoie să împărtășim pruncii, neavând păcate actuale.

Să fim răbdători

Să nu socotim suferințele noastre de azi mari, căci acestea sunt mici, față de suferințele strămoșilor noștri, cari au îndurat așa de mult, au fost ispițiți cu atâta înverșunare, au îndurat atâtea turburări, au fost încercați atât de des și s'au luptat cu atâta curaj. Așa dar, atunci când răbdarea ne slăbește, să ne aducem aminte de suferințele mai mari ale altora, ca să le putem îndura pe ale noastre, cari sunt mai ușoare. Și dacă nu găsim nici așa ușurare, trebuie să ne cercetăm și vom găsi, de bună seamă, că, aceasta vine numai din cauza nerăbdării noastre.

Să ne învățăm a răbda dela vecin, dela părinți, rude — căci așa ne vom învăța să suferim și să răbdăm, căci răbdarea este o virtute și nu este răbdător acela care înțelege să rabde numai cât are gust și dela cine îi place lui.

Să privim cu nepăsare necazurile ce ne vin în cale și dela oricine, căci așa ne oțelim răbdarea, așa ne întărim să luptăm contra nerăbdării noastre, căci cine nu luptă nu poate să ajungă la biruință; după cum fără muncă nu putem ajunge la odihnă.

În timpurile grele de astăzi, răbdarea și smerenia ne va purta pe calca ce duce la împlinirea visului nostru național.

Să alungăm din inimile noastre tot ce ne tulbură, să

Mântuitorul a spus: „Beți dintru acesta toți”. Atunci, de ce luăm pâinea vieții din gura pruncilor? Stând în fața laptei, cum ne vom justifica în fața conștiinței? Ce vom răspunde dreptului judecător, când va cere din mâna noastră sufletele pierdute?

Pr. Gh. Oneșiu

știm să suferim, să răbdăm în tăcere, să nu ne lăsăm biruiți de necazurile de astăzi, dacă nu ne putem bucura, cel puțin să suferim cu răbdare.

Dumnezeu este gata să ne ajute și să ne mângâie, dacă ne punem toată încrederea în El și dacă-l chemăm cu evlavie. — dacă facem tot ce ne stă în putință și Dumnezeu va sprijini bunavoința ce o avem din partea noastră.

Să fim mai inimoși, să fim pregătiți, să nu ne lăsăm copleșiți de aceste trecătoare necazuri, încrezători în Cel de Sus, să uităm trecutul care ne-a dus unde suntem astăzi, căci am trăit la întâmplare și ne-am hrănit cu veninul urii între frați.

Pacea și bunavoințe între oameni nu poate să fie dacă depărtăm pe Hristos, tot așa nu vom putea străbate timpurile grele de astăzi, decât știind să răbdăm, să muncim și să vorbim cât mai puțin.

Ne-am obișnuit să trăim ușor și să nu vrem să înțelegem că trebuie să mai lăsăm deoparte din cele materiale pentru a ne apropia mai mult de cele spirituale.

Tunăm și fulgerăm că se face risipă în țară, dar nici unul din noi nu vîm să recunoaștem că această risipă și această zăpăceală nu este decât viața ce o ducem fiecare din noi. Dela noi, dela fiecare din noi, trebuie să începă rânduiala, dar mai ales răbdarea, să nu fim nerăbdători, căci cum suntem noi, fiecare din noi, așa este întreg poporul și atunci ne pierdem capul.

Să înțelegem că fericirea după care alergăm este în noi în liniștea noastră sufletească și se bazează pe răbdare, pe atenție, dar mai ales pe bunățate și respectul față de ceilalți.

(continuare în pag. 4-a)

unde s'a oprit câteva minute și a privit peste sat.

În drumul ce duce spre Dumbrava, preotul român, l-a întâmpinat îmbrăcat în odăjdii cu Evanghelia și Crucea în mână și încadrat de patru prapori și mulțimea credincioșilor.

Discuția între cei doi conducători, unul de suflete iar celălalt de armate, a durat mult. Era o înțelegere. O taină, ce n'a fost deslegată până azi.

Dintre credincioșii parohici noastre s'a înrolat în armata lui Iancu, românul Toma Vlaicu, neam dea bonțului din joseni. El a ajuns până la rangul de Căpitan.

Cu toată liniștea și înțelegerea dintre cele două confesiuni ale parohiei, cu toată

prudența — binefixată în actul amintit — românii ortodoci de aici și-au dat tributul de jertfă în această revoluție națională.

Guardul comunal (pandurul) Fodor Onuț, moare împușcat mișelește, în mijlocul comunii; în fața caselor de azi a lui Ioan Marta crijmar la încrucișarea drumurilor ce vin perpendicular pe șoseaua Mânăstireni-Calata, dela școala reformată confesională și cel ce vine dela locuințele preotului reformat. A fost împușcat de însuși Pavel Vasvari, conducătorul armatei ungare, pe motivul că fiind trimis să spioneze armatele române, la întoarcere ar fi spus: „Avram Iancu are foarte mulți soldați și are și două

tunuri în calca cărora nu se poate sta ușor”¹⁴).

Român împușcat de alt român reneșat¹⁵).

Pavel Vasvari se află în parohia noastră găzduit, de o familie de nobili unguri; Kilyen, care-și aveau casele pe locul unde azi este clădită școala confesională reformată.

Din anul 1849 până în 1852 parohia este condusă de preotul Theodor. Nu știm nimic în legătură cu activitatea sa, nici de unde a venit.

14) Declarația nepotului său Fodor Simion țulic ce trăește și azi, a lui Gansca Șt., Vlaicu Maria etc.

15) Domokoș-Haraga Balázs, Avram Iancu Cluj 1930 pag. 178.

P. Vasvari și-a găsit și ei moartea, în aceasta revoluție, pe hotarul com. Mărișel la punctul „Fântânele”, răpus de gtonțul moțului Simeon Todea din Albac și de lancea lui Toador Gavrilă, răscumpărându-se din plin sângele pandurului nostru.

Parohia Valeni, a trecut și prin momente de înălțare și sfimă, așa după cum este și cel al păstoririi sale de către preotul Petru Luca (1852—1892), fiul preotului ort. din Călățele. Despre el știu precis că a fost un om cuminte, cu multă cultură, desfășurând o mare activitate religioasă-morală, națională culturală și socială-economică.

Biserica este bine frecventată de poporul local ca și de cel din comunice din jur. Fapt îmbucurător.

Pipăind pulsul și dragostea de înălțare a enoriașilor săi, preotul, propune să se facă o reparație generală Bisericii, precum și tuturor dependințelor dela casele parohiale. Poporul acceptând, se procedează la lucru, făcându-se prima reparație generală, dela edificarea clădirilor parohiale.

Va urma

Să fim răbdători

(urmare din pag. 3-a)

Dacă înțelegem acest lucru vom fi atât de răbdători, atât de mulțumiți sufleteste, încât vom găsi în orice lucru ceva bun și în orice om un suflet de înțeles.

Ne lipsește răbdarea — vrem toate să ni se împlinească în chiar clipa când ne-am gândit la ele. — Începem un lucru și nu-l terminăm: o nerăbdare chinuitoare ne copleșește — vrem totul repede — răspunsul la o scrisoare să ne sosească chiar înainte de ajungerea la destinație, lucrul început vrem să-l vedem repede terminat, am vrea tot repede câștigul în palmă și dacă s'ar putea, țara să se refacă în 2—5 luni, când ne-am străduit cu toți, din răspuțeri, 20 ani ca să stricăm totul.

Nerăbdarea ucide sau descurajează toate eforturile noastre.

Totuși, nimic mare în lume nu s'a făcut fără răbdare. Numai cu o muncă încordată și o răbdare îndelungată și fără a ne da înapoi, în aceste zile grele, vom putea repara ceea ce am stricat.

Omul trebuie să lupte cu răbdare și să nu se lase copleșit de necazuri, căci viața noastră este un șir întreg de necazuri pe care nu-l poți da în lături decât cu răbdare și iar răbdare.

Acei cărora le lipsește munca și răbdarea se desgustează și de viață, ei pierd încrederea în puterile lor și se aruncă în brațele disperării. Cine poate să rabde mai mult acela va izbândi.

Ca să fim răbdători trebuie să vrem, trebuie să gândim așa, căci noi nu suntem decât ceea ce gândim că suntem și nu înfăptuim decât ceea ce gândim.

Nimic nu este bun sau rău în noi decât după cum ne face gândul nostru. Răul sau binele se naște din cugetul îndrumat spre rău sau bine. Cândirea bună ne face răbdători, ne prelungeste viața, dar mai presus de astea ne face mai buni.

Temelia bună stă pe simțul de dreptate, de cinste, răbdare și dragoste de oameni.

Tinerii cuminți să privească la cei bătrâni ca la comori de experiență și de înțelepciune și să fie mulțumiți de sfaturile lor, căci bătrânii știu să folosească și gândurile noi ce aduc tinerii odată cu avântul și generozitatea lor.

Numai muncind și răbdând putem ajunge la limanul dorurilor noastre, care este și al Patriei noastre.

Ioan G. Alecsa

Conferințe preoțești — Cercuri religioase

Sfințirea Casei Culturale din Cetea

În mijlocul frământărilor de tot felul și a grijilor lumesti, se desprind din când în când și clipe de adevărată reculegere și înălțătoare manifestare sufletescă. Astfel a fost dar credincioșilor noștri din comuna Cetea să trăiască Duminică 20 Septembrie a. e. o zi de adevărat praznic, cu ocaziunea Sfințirii Casei Culturale din loc. Încă din zorii zilei harnicii săteni îmbrăcașeră haina de sărbătoare; La orele 9 dimineața începe slujba Utreniei continuată de Sf. Liturghie servită în sobor de P. C. L. Prot. Alex. Baba președintele vicariatului. Iosif Pop, protopopul tractului Aiud și preoții Alex. Frâncu și Iuliu Goșescu din Cetea, Mihail Pușcaș-Stremț, Victor Oțoiu-Mesentia și Ioan Puia-Teriuș. Răspunsurile fiind date de corul tineretului din parohie.

La Liturghie predica Păr. Prot. Iosif Pop a fost un adevărat izvor de învățătură din care s'au adăpat ca dintr'un izvor cristalin, mulțimea credincioșilor ce umpleau lăcașul de închinăciune.

S'a servit apoi parastas pentru preoții decedați și eroii căzuți în război; după care Păr. Prot. Alex. Baba președintele vicariatului prin cuvinte simțite a omagiat jertfa,

preamărind vitejia celor ce au căzut pentru biruința crucii, în luptă cu puterea satanică a bolșevismului.

În sumerul clopotelor, preoții și poporul, împreună cu distinși oaspeți, merg în procesiune spre Casa Culturală, a cărei sfințire urma să se facă. Aici acelas sobor de preoți săvârșesc Sfințirea apei și Sfințirea Casei Culturale, după care Păr. Prot. Al. Baba vorbește despre rostul acestei Case Culturale, ce azi s'a dat destinației sale și care alături de biserica strămoșească, va fi focarul manifestărilor spirituale și culturale din parohie. Mai rostesc cuvântări d-l Colonel Nicolau prefectul județului, Păr. Alex. Frâncu și pretorul plasei Dr. Vasile Bârluțiu, — care a fost factorul cel mai important la înălțarea acestei mărețe Case Culturale. — aducând mulțumiri locuitorilor pentru munca și jertfa depusă întru îndeplinirea acestei mărețe opere.

S'a servit apoi masa în sala cea mare a Casei Culturale, unde s'au rostit cuvinte de dragament și nefermărită dragoste, pentru M. Sa Regele, Conducătorul Statului, P. S. Episcop Nicolae.

Din aleasa asistență ce a

participat la această sărbătoare menționăm, d-l Pref. Colonel Nicolau, D-na și D-l Dr. Cornel Dărămuș, D-na și D-l Dr. Adrian Dărămuș, D-na și D-l Cornel Sava, D-na și D-l Dr. Octavian Acelnescu, Dr. V. Bârluțiu.

Cu această ocaziune într-o însuflețită întrecere de fapte bune s'au făcut danii pentru înzestrarea cu mobilier a Casei Culturale, apoi s'a pus baza unui fond pentru zidirea unui al doilea local de școală în comună în care s'oposește intelectual Dr. Adrian Dărămuș avocat în Aiud. fiu al comunei a donat suma de 100.000 lei pentru școală și 5000 lei pentru înzestrarea Casei Culturale iar alt fondat al comunei d. Cornel Sava inspector general de poliție

a donat un loc pentru zidirea școlii.

S'au mai făcut donațiuni în bani iar văduva Domnica Neagoe donează 100 volume pentru biblioteca Casei Culturale.

Tot asemenea poporul cu însuflețire s'a angajat să prestea munca necesară și contribuția pentru edificarea școlii iar d-l Prefect vădit emoționat de însuflețirea ce a cuprins poporul, a declarat această comună drept comună model și a promis fonduri consistente pentru înzestrarea Casei Culturale cu mobilier și bibliotecă, precum și pentru edificarea unui nou local de școală.

Serbarca s'a terminat într-o atmosferă de mare însuflețire.

Cor.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 3773/1942.

2—3

COMUNICAT

În conformitate cu adresa telegrafică a Onor. Minister al Culturii Naționale și al Cultelor, cu Nr. 51720 din 26 Septembrie 1942 aducem la cunoștință celor interesați, că în vederea strictei aplicări a Legii și Regulamentului asupra recrutării armatei, hirotonirile întru diaconi sau preoți ale candidaților care n'au satisfăcut serviciul militar, se vor face numai pe baza consimțământului prealabil al Ministerului și cel mai târziu până la 25 Octombrie 1942.

Alba-Iulia, 30 Sept. 1942.

Președinte:

Vicar, Al. Baba

Secretar:

Pr. T. Ciuruș

2—3

OFICIUL PROTOPOPESC ORT. ROMÂN, AIUD

Nr. 410/1942.

CONCURS

În conformitate cu ord. Vicariatului Nr. 2976/1942 se publică concurs, cu termen de 30 zile, pentru parohia de cl. III Valea Uzii cu filiile sale, din Protopopiatul Aiud.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat,
2. Contribuția de cereale (cca. 30—40 ferdele anual) dela credincioși.
3. Onorariile stolare obișnuite.

Concurenții își vor înainta cererile în termen, pe adresa Vicariatului din Alba Iulia și pe lângă preavizul Of. prot., se pot prezenta în parohie, pentru a face cunoștință cu credincioșii.

Aiud, la 1 Sept. 1942.

În înțelegere cu Consiliul parohial,

Protopop: Iosif Pop ss.

Nr. 505/1942 prot.

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei cl. II Heria, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat,
2. Casă parohială, supraedificii gospodărești și 1150 stj. grădină.
3. Sesiune parohială 30 jug. 597 stj.
4. Stola îndatinată.

Candidații vor înainta cererea cu documentele necesare Ven. Vicariat în Alba Iulia în termenul fixat și cu prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie, pentru a se face cunoștință credincioșilor.

Luduș, 15 Sept. 1942.

În înțelegere cu Consiliul parohial din Heria,

Protopop, R. Popa

Nr. 502—1942 prot.

3—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II. Botez, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Salar dela Stat.
2. Locuință în natură.
3. Sesiune parohială 31 jug. 444 stj.
4. Stola îndatinată.

Candidații vor înainta cererea cu documentele necesare Ven. Vicariat în Alba-Iulia în termenul fixat și cu prealabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoștință credincioșilor.

Luduș, 11 Septembrie 1942.

În înțelegere cu consiliul parohial din Botez,

R. Popa
protopop.

TIP. „ALBA”

Cenzurat